

UZASADNIENIE do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
z dnia 23 czerwca 2014 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Dolina Krzny PLH060066

Zgodnie z art. 28 ust.1 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 sporządza plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie z art. 27a *ustawy o ochronie przyrody* sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 jest właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska. Zgodnie z art. 28 ust. 5 *ustawy regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.*

Zgodnie z art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt. 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzenia projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Stosownie do art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody* sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym

działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 Dolina Krzny PLH060066 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z DYREKTYWY RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE L 206/7 z dnia 22.07.1992) i uznany za obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW). Został zatwierdzony decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE) Dz.Urz.UE.L.2011.33.146.

Obecnie status prawny obszaru określa decyzja Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2013 r., Nr 350, poz. 287). Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dokumentacja sieci Natura 2000, zawierająca zakres zgodny ze stosownymi decyzjami wykonawczymi Komisji Europejskiej) obszar Natura 2000 Dolina Krzny PLH060066 został wyznaczony dla ochrony następujących siedlisk i gatunków:

- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion*;
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- 1134 *Rhodeus sericeus amarus* (rózanka);
- 1059 *Maculinea teleius* (modraszek telejus);
- 1060 *Lycaena dispar* (czerwończyk nieparek);
- 4038 *Lycaena helle* (czerwończyk fioletek).

Kody zaczerpnięto z portalu Eionet http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura_2000/reference_portal, będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty - Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Dolina Krzny PLH060066 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 .

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - Dz.U.U.E.L.92.206.7, Dz.U.U.E-sp.15-2-102 z późn. zm.).

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. "Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski", dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą było Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej – Przedsiębiorstwo . Wyniki prac eksperckich posłużyły do przygotowania niniejszego projektu zarządzenia.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Dolina Krzny PLH060066, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- 1) dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- 2) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 3) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 4) obszar pokrywa się w części z obszarem Nadleśnictwa Chotyłów, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w ust. 10,
- 5) obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2, oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2012, poz. 1247).

Ze zidentyfikowanych zagrożeń w stosunku do siedliska 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* najważniejsze wynikają z rolnictwa, biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych i wzajemnych relacji wśród roślin i są to: rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem (H01.05), nagromadzenie materii organicznej (K02.02) oraz międzygatunkowe interakcje wśród roślin – konkurencja (K04.01).

Wskazane działania ochronne mają na celu utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, tj.: zachowanie siedliska w niepogorszonym stanie oraz niedopuszczenie do eutrofizacji i zarastania.

Działania, które pozwolą osiągnąć ww. cele związane będą przede wszystkim z odtworzeniem połączenia starorzecza z nurtem rzeki Krzny oraz utrzymaniem dotychczasowego sposobu użytkowania

Zaplanowany monitoring dotyczy oceny stanu zachowania siedliska według parametrów i wskaźników opracowywanych przez GIOŚ.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń w stosunku do siedliska 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) najważniejsze wynikają z rolnictwa, naturalnej sukcesji i wzajemnych relacji wśród roślin i są to: intensyfikacja rolnictwa (A02.01), intensywne koszenie lub intensyfikacja (A03.01), zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (K02.01) oraz międzygatunkowe interakcje wśród roślin – konkurencja (K04.01).

Wskazane działania ochronne mają na celu utrzymanie właściwego stanu siedliska 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), tj.: zachowanie powierzchni siedliska i utrzymanie w niepogorszonym stanie.

Działania, które pozwolą osiągnąć ww. cele związane będą przede wszystkim z odpowiednią techniką i terminami koszenia oraz realizacją wymogów programu rolno środowiskowego.

Zaplanowany monitoring dotyczy oceny stanu zachowania siedliska według parametrów i wskaźników opracowywanych przez GIOŚ.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń w stosunku do gatunku 1059 *Maculinea teleius* (modraszek telejus) najważniejsze wynikają z rolnictwa, biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych oraz modyfikowania procesów naturalnych i są to: usuwanie traw pod grunty orne (A02.03), zmiana sposobu uprawy - intensyfikacja rolnictwa (A02.01), zaniechanie/brak koszenia (A03.03), zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (K02.01) oraz modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie (J02.05).

Wskazane działania ochronne mają na celu utrzymanie właściwego stanu populacji gatunku 1059 *Maculinea teleius* (modraszek telejus), tj.: zachowanie i powiększenie siedliska gatunku.

Działania, które pozwolą osiągnąć ww. cele związane będą przede wszystkim z odpowiednią techniką i terminami koszenia i realizacją wymogów programu rolno środowiskowego oraz zachowaniem istniejących stosunków wodnych.

Zaplanowany monitoring dotyczy oceny stanu populacji gatunku według parametrów i wskaźników opracowywanych przez GIOŚ.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń w stosunku do gatunku 1060 *Lycaena dispar* (czerwończyk nieparek) najważniejsze wynikają z rolnictwa, biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych oraz modyfikacji systemów naturalnych i są to: usuwanie traw pod grunty orne (A02.03), zmiana sposobu uprawy - intensyfikacja rolnictwa (A02.01), zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (K02.01), gospodarka roślinnością wodną i przybrzeżną na potrzeby odwodnienia (J02.10) oraz modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie (J02.05).

Wskazane działania ochronne mają na celu utrzymanie właściwego stanu populacji gatunku 1060 *Lycaena dispar* (czerwończyk nieparek), tj.: zachowanie i powiększenie siedliska gatunku.

Działania, które pozwolą osiągnąć ww. cele związane będą przede wszystkim z odpowiednią techniką i terminami koszenia i realizacją wymogów programu rolno środowiskowego, zachowaniem istniejących stosunków wodnych oraz właściwym utrzymaniem rowów melioracyjnych.

Zaplanowany monitoring dotyczy oceny stanu populacji gatunku według parametrów i wskaźników opracowywanych przez GIOŚ.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń w stosunku do gatunku 4038 *Lycaena helle* (czerwończyk fioletek) najważniejsze wynikają z rolnictwa, biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych oraz modyfikacji systemów naturalnych i są to: usuwanie traw pod grunty orne (A02.03), zmiana sposobu uprawy - intensyfikacja rolnictwa (A02.01), zaniechanie/brak koszenia (A03.03), zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (K02.01) oraz modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie (J02.05).

Wskazane działania ochronne mają na celu utrzymanie właściwego stanu populacji gatunku 4038 *Lycaena helle* (czerwończyk fioletek), tj.: zachowanie i powiększenie siedliska gatunku. Działania, które pozwolą osiągnąć ww. cele związane będą przede wszystkim z odpowiednią techniką i terminami koszenia i realizacją wymogów programu rolno środowiskowego, zachowaniem istniejących stosunków wodnych oraz właściwym utrzymaniem rowów melioracyjnych.

Zaplanowany monitoring dotyczy oceny stanu populacji gatunku według parametrów i wskaźników opracowywanych przez GIOŚ.

Podczas prac nad projektem planu zadań ochronnych nie zidentyfikowano istniejących zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunku 1134 *Rhodeus sericeus amarus* (rózanka) oraz siedliska jego występowania.

Ze zidentyfikowanych, potencjalnych zagrożeń najważniejsze wynika z wędkarstwa i jest to: pozyskiwanie różanki, w celu wykorzystania jej jako przynęty na ryby drapieżne.

Wskazane działania ochronne mają na celu utrzymanie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, tj.: zachowanie w niepogorszonym stanie i/lub powiększenie siedliska gatunku oraz umożliwienie migracji ryb.

Działania, które pozwolą osiągnąć ww. cele związane będą przede wszystkim z ograniczeniem odpływu zanieczyszczeń do rzek, stosowaniem ograniczeń w przegradzaniu dopływów rzeki, wykonaniem odpowiedniej przepławki dla ryb, utrzymaniem roślinności nadrzecznej oraz ograniczeniem działań ograniczających geometrię rzeki.

Zaplanowany monitoring dotyczy stanu zachowania populacji gatunku 1134 *Rhodeus sericeus amarus* (różanka) według parametrów i wskaźników opracowywanych przez GIOŚ.

Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000.

Podczas prac nad projektem planu zadań ochronnych nie uznano za zasadne wprowadzanie zmian w istniejących dokumentach planistycznych. Dokumentami, które przeanalizowano były:

- Strategia Rozwoju Gminy Zalesie na lata 2008-2020 Załącznik do Uchwały Nr XVIII/113/08 Rady Gminy Zalesie z dnia 17 listopada 2008 r.;
- Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zalesie 2008 r.;
- Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko: Mała elektrownia wodna wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą zlokalizowana na rzece Krzna w kilometrze 16+500 przy jazie 'Kijowiec' Warszawa, lipiec 2012 r.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem znak: WST I.6320.2.4.2012.BK, z dnia 19 lipca 2012 r., zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu.

W trakcie procesu planistycznego, przeprowadzono trzy spotkania dyskusyjne, które odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Spotkania te przeprowadzono w następujących terminach: 26 lipca 2012 r. (Zespół Szkół w Zalesiu, ul. Szkolna 10, gm. Zalesie), 18 września 2012 r. (Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Grabanowie, gm. Biała Podlaska) oraz 18 października 2012 r. (Gminny Ośrodek Kultury w Zalesiu, ul. Słoneczna 1, gm. Zalesie).

Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele: Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej, Urzędu Gminy Zalesie, RDLP w Lublinie, Nadleśnictwa Chotyłów, WZMiUW w Lublinie, ARIMR w Lublinie, LODR w Końskowoli, Polskiego Związku Wędkarskiego Okręg Biała Podlaska, Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”, Zarządu Dróg Powiatowych w Białej Podlaskiej, rolników, przedsiębiorców, przedstawiciel inwestora (elektrownia wodna), a także oraz przedstawiciele lokalnych mediów.

Obwieszczeniem z dnia 8 października 2013 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na

środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) i w związku z art. 28 ust.4 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. 2013 r. poz. 627, z późn. zm.). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej („Dziennik Wschodni”) w dniu 8 października 2013 r. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie Wydział Spraw Terenowych w Białej Podlaskiej – w dniach 9 – 30 października 2013 r. oraz Urzędu Gminy Zalesie – w dniach 10 października – 4 listopada 2013 r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska zgłosiła następujące uwagi:

- a) należy doprecyzować opis zagrożeń: K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) oraz K04.01 międzygatunkowe interakcje wśród roślin - konkurencja w przypadku siedlisk 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* i 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) oraz 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* – uwagę uwzględniono,
- b) należy doprecyzować cel działań ochronnych w przypadku poszczególnych gatunków motyli – uwagę uwzględniono,
- c) należy dokonać podziału działań ochronnych na obligatoryjne i fakultatywne – uwagę uwzględniono.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), uzgodniony przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 24 kwietnia 2014 r. znak: PN-I.0522.9.2014.GK.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m.in. ze środków budżetu państwa w tym w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat wyniesie łącznie około 200 tys. zł. (kwota ta nie uwzględnia kosztów związanych z modyfikacją metod gospodarowania na siedliskach przyrodniczych zlokalizowanych na terenach leśnych). Koszt działań z zakresu monitoringu działań ochronnych (monitoring stanu siedlisk) szacunkowo wyniesie około 20 tys. zł.

Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny oddziałuje na zarządcę gruntów, tj. Nadleśnictwo Chotyłów oraz właścicieli gruntów prywatnych. Nie zawiera zapisów mogących wpłynąć na rynek pracy, nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpłynie także na sytuację i rozwój regionalny.